

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عظمت آفرینش جهان و پرستش خالق این عظمت

مهدی بهادری نژاد*

خلاصه

خداوند جهان هستی، از جمله تمام کهکشان‌ها و کهکشان راه شیری و تمام ستاره‌ها و منظومه‌ها از جمله منظومه شمسی و تمام سیارات و ماه‌ها در این منظومه از جمله زمین و تمام موجودات روی زمین و دریاها از جمله انسان‌ها را طبق یک نظام آفرینش خلق کرده و مدیریت می‌کند. هیچ‌یک از موجودات خودبه‌خود و اتفاقی به‌وجود نیامده‌اند. خداوند انسان را از دو قسمت روح و بدن مادی آفرید. روح انسان دربرگیرنده تمام فضایل و رذایل اخلاقی است و بدن مادی به روح عطا شده‌است تا بتواند با محیط اطراف خود (به‌ویژه انسان‌ها) تعامل داشته باشد و به تدریج رذایل اخلاقی را از خود زدوده و فضایل را در خود پرورش دهد.

خداوند که جهان هستی را با چنین عظمتی آفریده و مدیریت می‌کند شایسته پرستش است. پرستش خداوند از طریق ارائه موثرترین خدمت بی‌ریا همراه با عشق‌ورزی بی‌توقع و پرهیزگاری کامل میسر است. خداوند بسیار مهربان لطف فرموده و پاداش خدمتگزاری، عشق‌ورزی بی‌توقع و پرهیزگاری کامل را با شادی دراز مدت و عمیق و عروج معنوی می‌دهد. عروج معنوی انسان تا حدی است که جز خدا نمی‌بیند و تمام موجودات را بی‌ریا دوست می‌دارد.

* استاد (بازنشسته) دانشگاه صنعتی شریف و عضو پیوسته فرهنگستان علوم

۱. مقدمه

دانشمندان دریافته‌اند که جهان مادی حدود $۱۳/۸$ بیلیون (میلیارد) سال پیش در یک لحظه به نام مه‌بانگ یا Big Bang یا انفجار بزرگ به وجود آمد [۱].

قبل از پیدایش جهان هستی فقط خدا بود و دیگر هیچ نبود. خداوند اراده فرمود جهان را طبق نظامی که خود تدوین می‌فرماید خلق کند، یا به وجود آورد. خداوند با «مایه» گذاشتن از خود و طبق این نظام جهان را خلق نمود. در جهان هستی چیزی رخ نمی‌دهد و یا پدیده‌ای به وجود نمی‌آید که طبق این نظام آفرینش نباشد.

۲. کهکشان‌ها (Galaxies)

در حال حاضر دانشمندان برآورد می‌کنند که تعداد ۲×۱۰^{۱۲} (۲ تریلیون) کهکشان، از جمله کهکشان راه شیری و تعداد ۲×۱۰^{۲۳} ستاره در تمام کهکشان‌ها و تعداد ۴×۱۰^{۱۱} ستاره در کهکشان راه شیری وجود دارند. راه شیری حدود $۱۳/۶۱$ بیلیون (میلیارد) سال پیش به وجود آمد. برآورد می‌شود که قطر یک کره فرضی که تمام کهکشان‌ها را در برگیرد حدود $۱۰^{۲۷}$ متر است. در لحظه‌ی انفجار بزرگ قطر چنین کره‌ای حدود چند سانتی‌متر بوده است.

کوچک‌ترین ستاره به نام کوتوله قرمز (Red-dwarf) که جرمش حدود $\frac{۱}{۱۳}$ جرم خورشید و بزرگترین ستاره جرمش حدود ۱۷۰۰ برابر جرم خورشید (در منظومه شمسی) می‌باشد. حدود ۲۵۰ میلیون سال طول می‌کشد که منظومه شمسی یک بار دور مرکز راه شیری بگردد. بزرگترین کهکشان هرکولس-کرونا نام دارد و قطر آن حدود $۱۰^{۲۶} \times ۹/۴۶$ متر است.

۳. منظومه شمسی (Solar System)

منظومه شمسی حدود $۴/۵$ بیلیون (میلیارد) سال پیش به وجود آمد. این منظومه از یک ستاره (خورشید)، ۸ سیاره، ۱۴۶ ماه و تعداد زیادی سنگواره تشکیل شده‌است. جرم خورشید $۹۹/۸\%$ جرم کل منظومه شمسی است.

در مرکز خورشید یک واکنش هسته‌ای گداخت در دمای حدود ۱۵ میلیون درجه سانتیگراد انجام و در نتیجه ۴ اتم هیدروژن به یک اتم هلیوم تبدیل می‌شود. جرم خورشید $۱۰^{۳۰} \times ۱/۹۸۹$ کیلوگرم برآورد می‌شود (که ۳۳۰.۰۰۰ برابر جرم زمین است) و هر ثانیه $۴/۳$ بیلیون کیلوگرم از جرمش (به‌خاطر گداخت هسته‌ای) کاسته می‌شود. انرژی ساطع

شده برابر $10^{26} \times 3/8$ وات می باشد. دریافتی زمین از انرژی ساطع شده خورشید حدود $10^{-7} \times 5$ برابر می باشد. (یک نیروگاه بزرگ اتمی حدود 10^9 وات توان دارد).

زمین حدود $4/53$ بلیون سال پیش و سیاره ها ۱۰ تا ۵۰ میلیون سال بعد به وجود آمدند. زمین حدود $10^{20} \times 2/46$ متر تا مرکز راه شیری فاصله دارد. دمای مرکز زمین ۵۴۰۰ تا ۶۵۰۰ درجه و دمای سطح خورشید حدود ۶۰۰۰ درجه سانتیگراد برآورد می شوند [۱].

۴. تغییراتی که در یک چشم به هم زدن در کهکشان ها رخ می دهد

دانشمندان ملاحظه نموده اند که در یک چشم به هم زدن انسان (که به طور متوسط $0/25$ ثانیه طول می کشد) تغییرات زیر رخ می دهند.

۱۵۰۰۰ ستاره و ۱۵ میلیون سیاره متولد می شوند، ۳۰۰ ستاره منفجر شده و ۳۰ سیاه چاله متولد می شوند، جهان ۵۲۷/۲۵۰ کیلومتر انبساط می کند، کهکشان راه شیری ۲۵۰ کیلومتر سفر می کند و بسیاری تغییرات دیگر.

۵. پیدایش حیات در روی زمین

حیات در زمین حدود $3/79$ بلیون سال پیش به صورت میکروسکوپی و در اقیانوس ها پیدا شد. اولین حیات به صورت باکتری ها حدود $3/22$ بلیون سال پیش روی خشکی پدیدار گشت. ماهی های پرنده بین ۲۳۵ تا ۲۴۲ میلیون سال پیش توانستند سطح آب را ترک کنند. حشرات حدود ۴۰۰ میلیون سال پیش و اولین استخوان دارای خون گرم حدود ۲۳۳ میلیون سال و دایناسورها حدود ۱۸۰ میلیون سال پیش به وجود آمدند.

اولین انسان ها حدود ۲۰۰ تا ۳۰۷ هزار سال پیش در آفریقا پدیدار شدند و اولین کشاورزی حدود ۱۲ هزار سال پیش در شمال آفریقا و شرق دریای مدیترانه تا خلیج فارس و اسکان انسان همزمان با آن پدیدار گشت. اولین محصولات غذایی در کشاورزی اولیه عبارت بودند از انجیر، گندم، جو، چاودار، عدس و نخود. انسان ها حدود ۱۵۰ تا ۳۰۰ هزار سال پیش توانستند صحبت کنند در حالی که قبل از آن با علائم با یکدیگر ارتباط برقرار می کردند.

در زمان آغاز کشاورزی جمعیت انسان ها روی زمین حدود ۲ میلیون نفر بود [۱].

۶. خلقت انسان در روی زمین

پیدایش کهکشان‌ها، ستاره‌ها، سیارات و تمامی موجودات زنده در زمین (و احیاناً در سایر سیارات و کهکشان‌ها) تماماً طبق نظام آفرینشی بوده که خداوند آن را تدوین فرموده. خداوند خالق تمامی جهان هستی و مدیر ادامه‌ی موجودیت تمام موجودات است. در این جهان هستی چیزی رخ نمی‌دهد که طبق این نظام آفرینش نباشد.

خداوند انسان را نیز طبق همین نظام آفرینش خلق کرده‌است. انسان دارای دو قسمت کاملاً متمایز به نام روح و بدن جسمانی است، هر کدام از این دو قسمت دارای زیبایی و عظمت خود هستند.

بدن انسان. بدن جسمانی یک انسان بالغ و متوسط بین ۳۰ تا ۴۰ تریلیون (۱۰^{۱۲}) سلول است که ۱۰۰ بیلیون آن‌ها در مغز و ۱۰۰ بیلیون در پوست او هستند. طول رگ‌های خونی بدن جسمانی انسان حدود ۴۲ بیلیون متر و تعداد گلبول‌های قرمز در بدن او حدود ۳۰ تریلیون است. مقدار خون در بدن او حدود ۶ لیتر و تعداد ماهیچه‌ها ۶۴۰ مفاصل ۳۶۰ و استخوان‌ها ۲۶۰ می‌باشند. با مقدار آهن در بدن می‌توان یک میخ به طول ۷/۶ سانتیمتر ساخت [۱]. عناصر تشکیل‌دهنده بدن انسان عبارتند از: هیدروژن ۶۳٪، اکسیژن ۲۵/۵٪، کربن ۹/۵٪ درصد و نیتروژن ۱/۴٪ و بقیه ۰/۶٪ شامل ۲۰ عنصر دیگر است که وجودشان برای سلامتی و ادامه حیات انسان ضروری می‌باشند.

در بدن انسان ۴ میلیون واحد حساس به درد، ۵۰۰ هزار واحد لامسه و ۲۰۰ هزار واحد حساس به دما وجود دارند. به‌طور متوسط ۷۰ درصد بدن انسان را آب تشکیل می‌دهد. وزن متوسط سلول‌های بدن انسان یک نانوگرم (۱۰^{-۹} گرم) و کوچک‌ترین سلول اسپرم مرد و بزرگترین سلول تخمک زن می‌باشند. تاکنون ۱۰۳ بیلیون انسان روی زمین زیست نموده و فوت شده‌اند.

روح انسان. انسان در حقیقت یک روح است. بدن مادی یا جسمانی به او داده شده‌است تا بتواند با سایر موجودات (به‌ویژه انسان‌ها) و به‌طور کلی با محیط اطراف خود تعامل داشته باشد [۲].

به انسان، در خلقت او، اختیار، عقل و توانایی تفکر، کنجکاوی، پشتکار و بسیاری خصوصیات دیگر داده شده‌است. با کنجکاوی و تفکر و ممارست و پشتکار عطا شده، انسان توانسته‌است به قسمت‌هایی از نظام آفرینش یا رموز طبیعت

پی‌برد و از توانایی داده شده استفاده کرده، برای خود رفاه و آسایش خلق کند. (قسمتی از نظام آفرینش نیز از طریق پیامبران به انسان تذکر داده شده است).

روح انسان دربرگیرنده فضایل و رذایل اخلاقی است که او می‌تواند به‌وسیله تعامل با سایر انسان‌ها و سایر موجودات و طبیعت رذائل را از خود دفع و فضایل را در خود پرورش دهد و شادتر شود.

با برخورداری از فضایل اخلاقی یا ارزش‌های انسانی بیشتر انسان قادر خواهد بود از طریق «دل» نیز به قسمت‌هایی از نظام آفرینش پی‌برد و از عظمت آفرینش و از لطف خالق این عظمت به انسان‌ها و سایر موجودات بیشتر آگاه شود و شادتر گردد. تعداد این انسان‌ها زیاد است و به‌عنوان نمونه می‌توان پیامبران، امامان و قدیسان سایر مذاهب و عرفا را نام برد. این افراد وجود خدا را در همه چیز می‌دیدند و به انسان‌ها و سایر موجودات عشق بی‌توقع می‌ورزیدند و به آن‌ها بی‌ریا خدمت می‌کردند.

فضایل اخلاقی یا ارزش‌های انسانی که بزرگان یاد شده از آن‌ها برخوردار بودند عبارتند از [۳]:

ایمان، تقوا، توکل، خدمت، بی‌ریا، عشق بی‌توقع، گذشت و بخشش، آینده‌نگری و بصیرت، احترام به موجودات، ارتباط با یک یا چند استاد معنوی، اعتماد به نفس، امید به آینده، پذیرش دیگران، پشتکار، پیشرفت و موفقیت، تحرک، تحمل، تواضع، جوانمردی، خردمندی، خوش‌بینی، خوش‌خلقی، خیرخواهی، رضامندی، رعایت حقوق سایر موجودات (به‌ویژه انسان‌ها)، رهبری، سپاسگزاری و نیایش، سلامتی، شجاعت، صبر، صداقت، صرفه‌جویی و اسراف‌زدایی، عدم وابستگی، فداکاری، کار گروهی، کنجکاوی، محدود کردن آرزوها، مراقبت و محافظت از محیط‌زیست، مسئولیت‌پذیری، نظافت، نظم و ترتیب، نوع دوستی، نیایش به درگاه پروردگار، واقع‌نگری، وفای به عهد، همت

رذایل اخلاقی که بزرگان از آن‌ها مبرا بودند عبارتند از:

حسادت، خودپرستی، دروغ، عصبانیت، غیبت، کینه، آرزو، اسراف، اضطراب، انتقام‌جویی، بدبینی، بدخواهی، تحقیر، ترس، تنفر، توقع، حرص و زیاده‌خواهی، خشونت، دل‌بستگی، دل‌تنگی، دورویی، ستم، سرزنش، شهوت، عجله، عیب‌جویی، غصه، نومیدی و یاس، وسواس

از بین پیامبران و زمان تقریبی حضورشان بین مردم (در خاورمیانه) می‌توان به حضرت آدم (ع) حدود ۶۰۰۰ سال پیش، حضرت نوح (ع) حدود ۵۵۰۰ سال پیش، حضرت ابراهیم (ع) حدود ۴۲۰۰ سال پیش، حضرت موسی (ع) حدود ۳۶۰۰ سال پیش، حضرت عیسی (ع) ۲۰۰۰ سال پیش و حضرت محمد (ص) ۱۴۰۰ سال پیش نام برد.

از بین عرفا که مردم ایران با نام و اشعارشان بیشتر آشنا هستند می‌توان جنابان: فردوسی طوسی، جلال‌الدین محمد بلخی (رومی)، نظامی گنجوی، سعدی شیرازی و حافظ شیرازی را نام برد.

۷. پرستش خالق جهان هستی

توجه داریم که میلیاردها کهکشان و ستاره و موجودات و انسان‌هایی که در جهان وجود دارند خودبه‌خود و به‌طور اتفاقی ایجاد نشده‌اند. می‌پذیریم که این جهان با همه عظمتش دارای خالق است که آن را خدا می‌نامیم. خدا این جهان را طبق نظامی که خود تدوین فرموده خلق کرده و ادامه موجودیت تمام اجزای این جهان از جمله انسان‌ها و تمام اعضا و سلول‌ها و قسمت‌های مختلف بدن آنان را طبق نظام آفرینش تدوین شده مدیریت می‌کند. **این خالق جهان هستی شایسته‌ی پرستش است.**

ما خدا را می‌پرستیم و به بالاترین درجه شادی دراز مدت دست می‌یابیم.

خداوند جهان هستی، از جمله ما انسان‌ها را بسیار دقیق و زیبا آفریده و به ما اختیار عطا فرموده و نتایج حاصل از انتخاب‌های مختلفمان را به ما، از طریق وحی به پیامبرانش، اطلاع داده. **اگر انتخاب ما ارائه موثرترین خدمت بی‌ریا به نیازمندترین موجودات جهان هستی همراه با عشق‌ورزی بی‌توقع و پرهیزگاری کامل باشد، به شادی عمیق دست می‌یابیم و اگر خلاف این باشد ناشاد خواهیم بود.**

اینکه جهان هستی نمی‌تواند خودبه‌خود و به‌طور اتفاقی به‌وجود آمده باشد می‌توانیم مثال‌های زیر را در نظر بگیریم: در یک ساختمان، مثلاً مسکونی می‌توانیم دقیقاً حساب کنیم که مقدار مصالح مورد نیاز آن از قبیل آجر، سیمان، گچ، چوب، شیشه و فلزات مختلف چقدر است. فرض کنیم برای این ساختمان تمام مصالح به اندازه کافی در محل وجود دارند. احتمال اینکه این مصالح بتوانند خودبه‌خود این ساختمان را به‌وجود آورند و بسازند چقدر است؟ صفر.

در مثال دیگر می‌توانیم یک اتومبیل یا خودرو را در نظر بگیریم و تمام قسمت‌های تشکیل‌دهنده آن را از قبیل فلزات مختلف، لاستیک، پلاستیک، چوب، شیشه و غیره را به اندازه کافی مورد توجه قرار دهیم. فرض کنیم تمام این مواد مورد نیاز در کارخانه نزدیک یکدیگر قرار داده شده‌اند. احتمال اینکه این مواد بتوانند خودبه‌خود این خودرو را به‌وجود آورند و بسازند چند است؟ صفر.

به عنوان مثال دیگر می‌توانیم شکل گرفتن جنین در بدن انسان و چهارپایان را در نظر بگیریم.

سلول‌های سازنده بدن جنین دقیقاً وظیفه خود را می‌دانند و اعضای بدن جنین مانند مغز، قلب، ریه‌ها، چشم، گوش، دست و پا و سایر اعضای بدن را خیلی دقیق می‌سازند. پس از مدتی که جنین کاملاً آماده شد، آن وقت به اصطلاح به دنیا می‌آید. اینجا هیچ اشتباه نمی‌شود از این نظر که جنین انسان شبیه پدر و مادرش و جنین یک شیر یا گاو و اسب و غیره نیز مانند پدر و مادرشان می‌باشند.

خداوند از طریق نظام دقیق آفرینش به این سلول‌های هوشمند آموخته که چگونه رفتار کنند. پس از تولد و با مصرف شیر مادر این کودکان هر روز بزرگتر شده، طبق نظام آفرینش خداوندی توانایی‌های مخصوص خود را به دست می‌آورند.

حال چطور ممکن است که جهان هستی با تمام عظمتش خودبه‌خود به‌وجود آمده باشد؟

من به این ایمان دارم که جهان هستی با تمام زیبایی و عظمتش توسط پدیدآورنده‌ای که خدا می‌نامیم به‌وجود آمده‌است. خداوند این جهان را طبق نظامی که خود تدوین فرموده و با «مایه» گذاشتن از خود خلق کرده و مدیریت می‌کند. این نظام آفرینش و خلقت شامل تمام کهکشان‌ها، ستاره‌ها، سیاره‌ها، از جمله زمین و تمام موجودات روی زمین، از جمله ما انسان‌ها نیز می‌شود. خداوند در خلقت انسان به او اختیار و حق انتخاب داده است. انسان توانسته با توانایی‌هایی که خداوند در خلقتش به او عطا کرده به قسمت‌هایی از نظام آفرینش پی ببرد و توانسته وسایلی خلق کند و بسازد که زندگی را برای او آسان‌تر و مرفه‌تر گرداند. خداوند قسمت‌هایی از نظام آفرینش خود را از طریق وحی به پیامبرانش اطلاع داده تا به مردم آن‌ها را بازگو کنند. مردم همیشه اختیار داشته‌اند که پیام وحی را بپذیرند یا خیر.

من انتخاب می‌کنم که پیام وحی را که قسمت‌هایی از نظام آفرینش است بپذیرم و با اجرای فرایض دینی از جمله اقامه نماز و پرداخت زکات به نیازمندان (به میزان حداقل ۱۰٪ درآمد ماهانه خود به موسسات یا افرادی که نیازمندان را می‌شناسند) کمک کنم و بدین‌وسیله خود را از رذایل اخلاقی مبرا سازم و بتوانم خالصانه‌تر خداوند، جهان هستی، را ستایش کرده و پرستش نمایم.

پرستش بالاترین درجه عشق‌ورزی است. پرستش خداوند دوست‌داشتن و محبت‌ورزیدن بی‌قید و شرط به تمام مخلوقات او می‌باشد. محبت و عشق‌ورزیدن همیشه همراه با کمک و خدمت است.

بنابراین تلاش می‌کنم و از تمام امکانات و معلومات خود استفاده می‌نمایم تا موثرترین خدمت بی‌ریا را به نیازمندترین موجودات (به‌ویژه انسان‌ها) همراه با عشق‌ورزی بی‌توقع و پرهیزگاری کامل ارائه دهم. این فعالیت خود را یک انجام وظیفه دانسته و آن را پرستش خداوند خالق و مدیر جهان هستی می‌دانم. خداوند بسیار مهربان لطف می‌کند و به این اقدام من پاداش می‌دهد. پاداش او عروج معنوی و دستیابی من به شادی عمیق و دراز مدت است. البته من اختیار دارم که خلاف اقدام فوق را انجام دهم که جزای آن ناشادی است.

مراجع

۱- __ ، استفاده از اینترنت و منابع دیگر (از جمله نوشته‌ها و سخنرانی‌های دانشمندان)

۲- مهدی بهادری نژاد، دانشگاه زندگی، چاپ پنجم، انتشارات یزدا، تهران، ۱۳۹۳

۳- __ ، شادیکده پرورش ارزش‌های انسانی www.shadikadeh.com